

Po obravnavi

V ponedeljek, dne 5. februarja, je prišlo v Borovljah do obravnave »Kärntner Heimatdienst« proti dr. Valentinu Inzku, predsedniku Narodnega sveta koroških Slovencev. Dr. Inzko je pri zadnjem razgovoru vladnih predstavnikov s slovenskima zastopnikoma — 27. junija preteklega leta — ponovno opozoril na organizacije, ki delujejo proti interesom slovenske manjšine. Delovanje takih organizacij je po členu 7 avstrijske državne pogodbe prepovedano.

Do tožbe v Borovljah je prišlo, ker se je čutil predstavnik »Kärntner Heimatdienst« prizadetega zaradi izjave predsednika NskS, da je delovanje »Heimatdienst« naperjeno proti državnim interesom. Izrecno poudarjamo, da »Heimatdienst« ni vložil tožbe zaradi zahteve, da je treba organizacije, ki delujejo proti manjšinam in njihovim pravicam, po členu 7 prepovedati. V obtožbi »Kärntner Heimatdienst« je v imenu njegovega predsednika rečeno: »Ich stelle unter Anklage die Behauptung, daß der Kärntner Heimatdienst dauernd gegen die Staatsinteressen verstoße.«

Okrajno sodišče v Borovljah je imelo odločiti samo o tem, ali se je mogel čutiti predsednik »Heimatdienst« v svoji časti zaradi izjave dr. Inzka prizadetega ali ne. Pri tem nastane seveda sploh vprašanje, v kolikšni meri se more posamezna oseba kake organizacije čutiti pri tem v svoji časti prizadeto, ko pri predmetni zadevi nikoli ni bila omenjena, saj se je pri razgovoru na Dunaju govorilo le o »Heimatdienstu« kot takem.

Pri obravnavi v Borovljah se je dr. Inzko priznal po svojem odvetniku v polnem obsegu k na Dunaju podanim izjavam ter je izjavil, da se ne čuti zaradi tega krivega.

Dolžnost avstrijske vlade je, da v državni pogodbi predvideno zahtevo po razpustitvi protislovensko delujočih organizacij preuči, kajti za izpolnitev posameznih členov te pogodbe ter za posledice — v slučaju, da Avstrija ne bi izpolnila obveznosti, ki izvirajo zanj iz mednarodno prevzetih oblikacij — ne odgovarja ne okrajno sodišče v Borovljah in ne pravno stališče kakega sodnika pri katerem koli okrajnem sodišču Avstrije. Za interpretacijo državne pogodbe odgovarjajo sodepisnice, za izpolnitev pa izključno le avstrijska vlada.

Ta vidik in dejstvo, da je šlo pri obravnavi v Borovljah zgolj za »proces radi žalitve časti«, je soodločal na zadržanje pravnega zastopnika, ki je ob soupoštevanju zgoraj navedenih momentov, podal pri obravnavi 5. februarja v imenu obtoženca sledečo izjavo:

»Der Beschuldigte bekennt sich zu den gegen den Kärntner Heimatdienst und damit auch gegen den Privatankläger erhobenen Vorwürfen. Er wäre auch in der Lage, Beweise anzutreten, durch welche diese Behauptungen als richtig erwiesen werden könnten. Die Durchführung dieser Beweise würde sich aber auf das Verhältnis zwischen der slowenischen Minderheit und der übrigen Kärntner Bevölkerung keinesfalls vorteilhaft auswirken, weshalb im Interesse einer von der slowenischen Minderheit stets angestrebten friedlichen Koexistenz auf die Erbringung des Wahrheitsbeweises verzichtet wird.«

Ta izjava je bila pri obravnavi podana v slovenskem jeziku, sodnijsko zapriseženi tolmač jo je prevedel nato v nemščino. Originalno besedilo izjave smo objavili v našem listu v št. 6 z dne 8. februarja t. l.

Zaradi žalitve časti je bil nato dr. Inzko pri obravnavi, ki jo je vodil sodnik dr. Richter, obsojen na denarno globo tisoč šilingov ter poravnava sodnih stroškov.

Vietkong pričel drugo ofenzivo

Združene države krepijo vojaške sile v Vietnamu

Osvobodilne sile ali Vietkong so pričele med soboto in nedeljo močne napade na približno treh četrtinah južnovietnamskega ozemlja. 47 mest in vojaških oporišč je pod ognjem težkih raketnih, topovskih in granatnih izstrelkov. Prizorišče bojev je bilo področje, ki se razprostira južno od delte Mekonga do skoraj 500 kilometrov severno od glavnega južnovietnamskega mesta Saigona. Istočasno pa je ameriški predsednik Johnson, ki je nenadoma obiskal letalonosilko »Constellation«, najavil, da bodo ameriške vojaške sile, seveda, če bo potrebno, okrepili.

Medtem ko je neki ameriški vojaški predstavnik še v nedeljo zjutraj zavrnil govorice, češ da bi Vietkong začel s svojo drugo ofenzivo, pa so v glavni štab ameriških vojaških sil v Vietnamu prihajala stalno vznemirljiva poročila o novih bojih, so si bili vojaški strokovnjaki edini, da pomenijo združeni napadi Vietkonga začetek nove, druge velike ofenzive. Najtežji boji so divjali okoli provincijskega mesta Phan Tiet, približno 180 kilometrov oddaljena od Saigona. Napadalcji so obkolili mesto v obliki klešč in zasedli petino le-tega ter osvobodili 500 kaznjencev iz ječe. Napadalcji so obdržali svoje položaje kljub protinapadom ameriških in južnovietnamskih oddelkov.

Saigon pod ognjem

Po ameriških podatkih silam Vietkonga ni uspelo zavzeti nobenega oporišča. Saigon obstreljujejo z vsemi razpoložljivimi

izstrelki. Okrog 100 izstrelkov in raket je padlo na letališče Than Son Nut, šestkrat so granate zadele ameriški glavni stan, tako imenovani »Vzhodni Pentagon« v Vietnamu. Dva ameriška vojaka sta bila ob tem obstreljevanju ubita, 60 pa jih je bilo ranjenih, medtem ko je bilo uničenih troje ameriških in eno južnovietnamsko letalo, druga pa so bila poškodovana. V starem cesarskem mestu Hue, kjer se enote Vietkonga držijo že tri tedne, je uspelo južnovietnamskim mornarjem prvič prispeti do obzidja stare citadele (mestne utrdbe).

Petkratna premoč

Združene države Amerike in Južni Vietnam hočejo na vsak način v naslednjih mesecih povišati vojaške sile za okrog 90 tisoč mož. Tako bi naraslo skupno število v Vietnamu bojujočih se zavezniških enot do konca junija tega leta na 1.380.000 vojakov. Nasproti temu pa vojaški strokovnjaki presojajo moč Vietkonga in na njegovi strani vojskujočih se severnovietnamskih enot med 223.000 in 248.000 tisoč vojakov. K temu pride še 75.000 do 85.000 kadrovcv, ki služijo vojaški rok, in aktivistov.

U Tantovo mnenje

Severni Vietnam je sporočil glavnemu tajniku Organizacije združenih narodov U Tantu, da bi bil pripravljen na mirovna pogajanja, če bi Združene države Amerike brezpogojno ustavile bombne napade in druge vojaške akcije, ki so naperjene proti Severnemu Vietnamu. To se je izvedelo v

nedeljo v diplomatskih krogih v glavnem stanu Združenih narodov v New Yorku.

U Tant, ki je na svojem mirovnem potovanju obiskal glavna politična središča v Evropi in se sestal tudi z zastopniki Severnega Vietnama, je preteklo soboto izjavil, da je prepričan, da bi ustavitev ameriških letalskih napadov na Severni Vietnam imela za posledico mirovne pogovore.

Uradni severnovietnamski partijski organ »Nan Dan«, je v nedeljo zavrnil, tako imenovano »Formulo St. Antonio«, ki vsebuje ameriške pogoje za ustavitev letalskih napadov na Severni Vietnam in nobene nadaljnje infiltracije (premikanje) komunističnih sil v Južni Vietnam.

Papeževa ponovna mirovna akcija

Kot poročajo iz Vatikana, se je ob koncu tedna sv. oče Pavel VI. ponovno zavzel za to, da bi se v Vietnamu pričela mirovna pogajanja. Pretekli mesec, tako pravijo v krogih iz Vatikana, se je papeževa delegacija pod vodstvom monsignora Casarolija, vatikanskega tajnika kongregacije za posebne in cerkvene zadeve, pogovarjala z zastopniki Severnega Vietnama. O vsebini pogovorov ni nič znanega.

Sovjetski partijski vodja Leonid Brežnjev in ministrski predsednik Kosigin sta ob koncu preteklega tedna pozvala v Leningradu in Minsku Združene države Amerike, naj sprejmejo predloge Hanoia za mirovne pogovore o Vietnamu. Brežnjev je označil te pogovore kot edino pot iz slepe ulice.

Huda politična kriza v Jordaniji

Podpirati ali zatirati terorizem?

Nasprotujoča si stališča znotraj jordanске vlade in arabskimi deželami o akcijah arabskih teroristov v Izraelu, so spravila jordankega kralja Huseina v noči na torek v kočljiv položaj. Ne da bi vprašal kralja, je jordanški ministrski predsednik Talhuni v ponedeljek zvečer preklical izjavo notranjega ministra Kajede, ki je preteklo soboto javil, da bo vlada vse one, ki se bodo udeleževali terorističnih napadov na Izrael in s tem dali povod za napade na Jordanijo, hudo kaznovala. Poleg tega ne bo več dovoljeno arabskim terorističnim komandosom (vojakom, ki v sovražnikovem zaledju vrši razdiralna dejanja) priti čez jordanško ozemlje v Izrael. Ministrski predsednik Talhuni je osramotil tako tudi kralja Huseina, ki je pred enim tednom izjavil, da ne bo nikomur dovolil, da bi sovražniku dajal povod za napade proti Jordaniji.

Izredna seja parlamenta

Zaradi tega notranjega političnega spora so sklicali v torek jordanški parlament na izredno tajno sejo, da bi pojasnili važna notranja državna vprašanja.

Nevaren je položaj za Huseina še zaradi tega, ker je devet od 19 njegovih ministrov za teroristične napade na Izrael. Razen tega kritizirajo nekatere arabske države Huseina, češ da ne upošteva dolžnosti Palestine, in jih ovira v osvobodilnem boju. Kritizirajo namreč za to, ker so jordanke vojaške oblasti pretekli teden zaplenile dve skladišči orožja in zalog v južni Jordaniji.

U Tant predlaga sestanek štirih

Opazovalci so izvedeli, da je U Tant začel akcijo za sklicanje štirih velesil, da bi skupno proučili vietnamski problem in krizo na Bližnjem vzhodu. Zatrjujejo celo, da so London, Pariz in Moskva že sprejeli njegov predlog.

Ravnateljstvo Državne gimnazije za Slovence v Celovcu ter Združenje staršev vabita na

ples Slovenske gimnazije

ki bo v soboto, dne 24. februarja 1968, s pričetkom ob 20. uri v kletni dvorani Glasbenega doma (Konzerthaus) v Celovcu. Vstopnice, ki stanejo v predprodaji 25 šil., dobite lahko pri dijakih, v pisarni Slovenske gimnazije ter v slovenskih knjigarnah. Za visokošolce, dijake in vojake znaša vstopnina samo 15 šil. Pri večerni blagajni bodo vstopnice po 30 šil.

Prisrčno vabljeni!

Za Združenje staršev
dir. Valentin Vauti
predsednik

Za Državno gimnazijo za Slovence
dr. Pavle Zabltnik
prov. ravnatelj

Finančno plat zadeve bomo koroški Slovenci uredili. Kljub temu pa priznamo, da bi si vrsto obravnave prav iz finančnih razlogov ne mogli privoščiti, s čimer pa ni rečeno, da bi ne bilo možno voditi v zvezi s tožbo »Heimatdienst« proti koroškim Slovincem visokopolitičnega procesa, ki bi pretresal vso deželo, Avstriji pa povzročil dodatno velikanske težave glede na južnotirolsko vprašanje. Vendar koroški Slovenci nikoli nismo hoteli izsiliti realizacije člena 7 pred mednarodnimi forumi. Ako se je baval pred kratkim Evropski svet tudi z nerešnimi vprašanji slovenske manjšine v Avstriji, potem ne zaradi naših pritožb, temveč zato, ker se je avstrijsko časopisje v zadnjih tednih zaradi koroških Slovencev tako razpisalo, da je svetovna javnost upravičeno prisluhnila ter ugotovila, da Avstrija še ni izpolnila obveznosti do Slovencev na Koroškem.

Usmeriti mednarodno javnost na borovaljsko sodišče, in s tem na dejavnost »Kärntner Heimatdienst«, bi v času ko-

munikacijskih sredstev ne bilo težko. Vendar nam nikoli ni šlo za to, da bi povzročali Avstriji zunanjepolitične težave, še manj nam je šlo za senzacijo. Kar je Narodni svet v preteklem polletju ukrenil, je bilo sledeče:

1. Opozoril je avstrijsko vlado na protislovensko delovanje nemško-nacionalističnih organizacij ter neizpolnjeni del člena 7, ki predvideva prepoved takih organizacij.

2. Predložil je slovenski javnosti na Koroškem osnutek programa v diskusijo, da si na novo izdelata duhovne temelje za bodoče delovanje v vrstah slovenske manjšine na Koroškem.

3. Izrazil je pri obravnavi v Borovljah po pravnem zastopniku v smislu sožitja ponovno pripravljenost za sodelovanje obeh narodov v deželi.

Mnenja smo, da se v takih dejanjih ne izraža le lojalnost manjšine do države, temveč tudi njena zvestoba do Avstrije.

Politični teden

Po svetu . . .

TRENTNA FRANCOSKA POLITIKA

Skoraj v istem času, ko je premier Georges Pompidou z zadovoljstvom pregledal olimpijske naprave v Grenoblu, s katerimi je bil sicer finančno in politično v sporu, si njegov finančni in gospodarski minister Michel Debre prizadeva na konferenci v New Delhiju za čim večjo gospodarsko pomoč razvitih dežel nerazvitim. Vladna opozicija — na levi ali na desni — ki je formalno še v vladnem večinskem taboru, vse ostreje kritizira degolizem in sedanji gospodarski in socialni položaj Francije.

Vlada in Grenoble

Z nasmejanim obrazom je Pompidou v snežnem kraljestvu olimpijskih terenov izjavil: »Naj olimpijski duh prevzame dejanja vseh vlad, da bomo lahko ohranili pot mednarodnega sodelovanja. Sicer pa občutek narodnostnega ponosa ni v nasprotju z mednarodno solidarnostjo.«

Sicer pa je isti degolistični Nation objavil v zvezi z »grenobelskim čudežem«, da je vsa ta ogromna dela omogočila predvsem država s svojo investicijo, se pravi — degolistična vlada.

Res, predsednik de Gaulle je ob nedavnem slovesu dosedanega ameriškega veleposlanika v Parizu Marlina Bohlema sicer najprej poudaril tradicionalno prijateljstvo med Združenimi ameriški državami in Francijo, obenem pa je posredno dvignil prst zoper pretiravanje sile, ki deformirajo zakonita čustva. »S kakšno pravico pobijajo ljudi, namesto da bi jim priznali pravico misliti drugače, kot oni sami . . . ? se vprašuje komentator na račun ameriških čet v Vietnamu.

Izgubljena podmornica

Sicer sta pa francosko javnost v zadnjih dneh vznemirili dve domači nesreči: izgubljena podmornica Minerve v Sredozemskem morju in velikanski požar v petrolejskih rezervoarjih St. Denisa pri Parizu. In medtem ko v prvem primeru, potem ko so zaman poizkusili vse ukrepe za reševanje in iskanje, ni preostalo ničesar drugega, kot da so v znamenje nacionalne žalosti spustili vence v morje pri Toulonu, je preiskava petrolejskega požara odkrila storilca: ogenj je podtaknil neki 26-leten duševno neuravnotežen nočni čuvaj podjetja, ki se je hotel maščevati nad »celotno družbo«, ker mu je nekoč zaradi nekega delika zaprla očeta.

Te dni je kongres francoske socialistične stranke sprejel sklep, da se bo v dveh letih združila z radikalno stranko in tako imenovano konvencijo republikanskih institucij v novo enotno opozicijsko »demokratično socialistično stranko.«

»Socialistična stranka ugotavlja, da 10 let absolutne oblasti degolizma ni prineslo potrebne modernizacije že zastarelih gospodarskih struktur v deželi.« Mednarodna politika, ki jo vodi sedanja vlada, in izolacija Francije v svetu, ki iz tega izhaja, kot tudi njena vojaška politika imajo za posledico proračunske omejitve in zlasti neproduktivne izdatke, tako da se danes Francija približuje vse hujši gospodarski in socialni krizi.«

D'Estaingovi predlogi

Toda še značilneje je, da se v zvezi s sedanjim položajem v francoskem gospodarstvu vse bolj kritično oglašuje tudi vodja neodvisnih republikancev Giscard d'Estaing, ki sicer ni več finančni minister v vladi, ki pa tudi v okviru vladne večine vodi predvsem svojo politiko.

Pred kratkim je med drugim predlagal za boleho francosko gospodarstvo naslednja zdravila: poživitev potrošnje, nižjo stopnjo evropskega davka na dopolnilno vrednost, zvišanje najnižjih mezd, modernizacija podjetij, delno ponovno vrednotenje bilanc in ustanovitev državnega inštituta za razvoj.

Prizadevanja na obeh straneh

Michel Debre, minister za gospodarstvo in finance, je odpotoval v New Delhi, ter objavil dvoje. Na eni strani je napovedal spet nov poizkus gospodarskega vzpona, po drugi pa razne davčne olajšave socialne narave. Njegov kolega v ministrstvu za gradnjo M. Ortoli je skušal pomiriti družbeno

javno mnenje z zagotovilo, da bo vlada letos še prav posebno poskrbela za gradnjo novih stanovanj. Skupno število tistih, ki jih gradi država, in tistih, ki naj bi jih zgradili interesi sami s pomočjo stanovanjskega sklada, je že kar precejšnje; 379.500 v tem letu; od tega tako imenovanih HLM (to je stanovanj s srednjo najemnino) sto štirinosemdeset tisoč petsto!

Na eni in drugi strani si danes v Franciji torej nekaj prizadevajo. Gre predvsem za tehnološki ukrep, brez siceršnjih globljih sprememb v socialni strukturi. Tako tudi ni nič čudno, če se je komaj polegla stavka delavcev v tovarni avtobusov L. S. A. V. I. E. M. v Caenu, kjer so izbruhnilo celo oboroženi notranji spopadi. Po drugi strani pa je podjetje Citroen napovedalo, da bo postavilo v Metz novo veliko mehanično tovarno, ki bo začela obratovati leta 1970 in bo zaposlila 5.000 delavcev. Za Metz so se odločili ne samo zaradi nekaterih tehnološko industrijskih razlogov, ampak tudi iz socialnopolitičnega: V Loreni namreč postopoma zmanjšujejo obseg tamkajšnje zastarele rudarske proizvodnje.

ZATON SKANDINAVSKE SOCIALNE DEMOKRACIJE

Zmaga meščanskih strank na parlamentarnih volitvah na Danskem je še bolj prepričljivo potrdila geslo o zatonu skandinavske socialne demokracije in vsaj doslej potrdila mnenje nekaterih prerokov, da je pomenil padec Gerhardsenove delavske vlade na Norveškem leta 1965 začetek konca več desetletij trajajoče oblasti socialnih demokratov na Norveškem, Švedskem in Danskem.

Napovedi so bile doslej točne. Švedski nacionalni demokrati so septembra 1. 1966 na komunalnih volitvah pretrpeli strahovit poraz, saj so izgubili kakih 7 odstotkov volivcev. Konec letošnjega januarja so na parlamentarnih volitvah doživele enako usodo vse štiri delavske stranke na Danskem.

Danski primer je zanimiv zaradi tega, ker precej pojasnjuje tisto, kar se dogaja danes v ostalem delu Skandinavije. Na volitvah konec leta 1966 so Kragovini socialni demokrati izgubili nekaj mandatov, toda ljudska socialistična stranka Aksela Larsena ni samo podvojila števila volivcev, ampak tudi število poslanskih mest, s čimer se je v danski politični zgodovini prvič pojavila delavska večina. Socialdemokratski prvak Krag se je sporazumel z Larsenom in začel pripravljati reforme, ki bi utegnile zares močno okrepiti delavski vpliv v tej deželi.

Zgodilo pa se je nekaj, kar je bilo močnejše od Larsena in Kraga in njihunega sporazuma. Gospodarsko vojno velikih, od katerih je odvisna tudi Danska, so pričeli čutiti tudi v tej deželi kot težave pri prodaji blaga, brezposelnost, porast cen in tako dalje, razvrednotenje funta pa je pomenilo vrhunec vseh težav.

Zategadel je treba glavni vzrok zatona skandinavske socialne demokracije nedvomno iskati v gospodarskih težavah zahodne Evrope. Če k temu prištejemo še nagnjenost skandinavske socialne demokracije k temu, da bi sama mislila in odločala v imenu svojih volivcev, potem je logično, da sleherni motnja v blaginji neogibno zmanjša zaupanje vanjo. To je leta 1965 pokazal norveški primer, leta 1966 švedski, pred nekaj tedni pa tudi finski.

Iz teh dežel še vedno prihajajo vznemirljiva gospodarska poročila. Švedska ima trenutno rekordno število brezposelnih (130 tisoč), Finska kakih 100 tisoč, Danska pa najmanj 85 tisoč. Edina dežela severne Evrope, ki se prebija skozi zlato obdobje gospodarske konjunktive brez brezposelnih in s polnimi beležnicami naročil, je Norveška. Ne glede na resnične razloge pripisujejo zasluge za to sedanji vladi, ki pa je — meščanska.

Doslej so se socialni demokrati tolažili s tem, da njihovi meščanski nasprotniki, če pridejo na oblast, ne morejo dolgo ostati na vladajočih položajih zaradi tega, ker so med seboj zelo razcepljeni. Toda po treh letih ni mogoče najti sledi razcepa med današnjimi vladajočimi partnerji na Norveškem. Pripravljenost na sporazume kot bistvene pogoje obstanka na oblasti je pri njih veliko večja kot v delavskih strankah. Stranka Tageja Erlanderja je na primer znova nastopila z že zdavnaj zarjavlim orožjem hladne vojne in obtožila šved-

ske komuniste, da so »eno izmed orodij v rokah tuje sile«.

Norveška vlada je pred kratkim sklenila, da bo že junija letos uresničila eno od glavnih gesel svojega delavskega nasprotnika — prehod na 32,5-urni delovni teden. Poleg tega je začela glasneje kot delavska stranka govoriti o pravicah delavcev do večjega vpogleda v poslovanje podjetij. Nekaj podobnega se bo zgodilo verjetno tudi na Danskem, prav tako pa tudi na Švedskem in Finskem, če bodo delavske stranke izgubile zaupanje volivcev.

Očitno je torej, da se bodo skandinavske socialdemokratske stranke morale pripraviti na dolgotrajen boj, če si bodo hotele pridobiti nazaj svoje pozicije, ki so jih izgubile.

. . . in pri nas v Avstriji

ENOTNA PRORAČUNSKA LINIJA AVSTRIJSKE LJUDSKE STRANKE

»Kakšne ukrepe bodo uporabili za ozdravljenje proračuna za leto 1968, trenutno še ni znano. Vse, kar so o njem do sedaj pisali in povedali, so samo špekulacije (teoretična ugibanja),« je izjavil v petek, 9. februarja, novi podkancler dr. Withalm, pri čemer mu je dala verjetno povod izjava načelnika OeAAB (Zveza avstrijskih delavcev in nameščencev) dr. Maleta v četrtek, 8. februarja. V tej je dr. Maleta dejal, da mora ureditev uradniških plač ostati taka kot je.

»Avstrijska ljudska stranka se mora držati načela, po katerem velja zanjo le ena proračunska linija,« je dejal Withalm in pozval hkrati svoje strankine prijatelje, češ da morajo vsi doprinesiti v korist enotne linije pri vzpostavitvi proračuna 1969.

Withalm je dalje dejal in poudaril, da ne bodo mogli upoštevati nobenih dodatnih

zahtev proračuna, pa čeprav bi jih ta ali oni minister še tako rad uresničil. Dejanski deficit (primanjkljaj) 16 milijard šilingov bi spraval v nevarnost trdnost šilinga, celotne državne zmogljivosti in varnost delovnih mest. Zaradi tega bodo morali primanjkljaj še spomladi reducirati (zmanjšati, znižati) na znosno mero.

RAZVELJAVLJENA RAZSODBA PROTI EICHMANNOVEMU POMAGAČU FRANCU NOVAKU

Avstrijsko višje sodišče je razveljavilo oprostilno razsodbo, ki jo je dunajsko porotno sodišče izreklo 6. oktobra 1966 proti znanemu nacističnemu zločincu Francu Novaku. Višje sodišče je razveljavilo razsodbo, ker je menilo, da primer ni bil pravilno pojasnjen porotnikom. Zato je sklenilo, da se bo obravnava vršila še enkrat na prvostopnem sodišču. Proti oprostilni razsodbi je nastopil javni tožilec dr. Schmidger.

Esesovec Franc Novak, bivši Eichmannov pomočnik, je znan pod vzdevkom »železničar smrti«, ker je organiziral med drugo vojno številne železniške prevoze Judov v taborišča smrti.

V obrazložitvi razsodbe 6. oktobra 1966 so porotniki menili s sedmimi glasovi proti enemu, da je Novak kriv, toda s štirimi glasovi proti štirim so pritrdilno odgovorili na vprašanje, če je bil obtoženec prisiljen, da izvrši ukaze, ki jih je prejel. Spričo neodločenosti glasovanja je bil Novak oproščen. Po mnenju javnega tožilca pa porotniki niso imeli jasne predstave o pojmu »prisilna izvršitev višjih ukazov«, ker je bila pojasnjena, ki jo je podal predsednik sodišča, pomanjkljiva. Višje sodišče je sprejelo to tezo ter sklenilo, da bodo Novaka še enkrat sodili. Porotnemu sodišču bo predsedoval neki drug sodnik.

Za široko diskusijo

STALIŠČE KOROŠKE DIJAŠKE ZVEZE DO PROGRAMA NARODNEGA SVETA KOROŠKIH SLOVENCEV

Do programa Narodnega sveta koroških Slovencev, ki je bil predložen javnosti v diskusijo, zavzema Koroška dijaška zveza sledeče stališče:

Velika pomanjkljivost slovenskih osrednjih organizacij, tako političnih kot kulturnih, je pomanjkanje načrtnega delovanja ter neobstoj jasnega političnega, kulturnega in gospodarskega koncepta. Razveseljivo je dejstvo, da je NskS poskušal načrtati glavne poteze bodočega delovanja.

Ugotavljamo pa, da program, ki ga je predložil NskS, nikakor ni zadovoljiv, četudi naj bi bil le osnova delovanja, mu manjka konkretnosti in je le bolj opis današnjega svetovnega in manjšinskega položaja kot pogled v bodočnost. V celoti ima precej anahronističnih potez, kajti s tem programom se je NskS bolj izoliral kot kdaj poprej, kar je posledica pretiranega poudaranja krščanstva v programu. Brezdvomno je Narodni svet v prvi vrsti politična organizacija, ki mora zastopati mnenje koroških Slovencev v celoti. Politična organizacija, posebno še narodna, bi morala biti predvsem interesna skupina, kajti narodnega pripadništva ne moremo identificirati s krščanstvom. Če torej realno presodimo položaj, pridemo do zaključka, da program Narodnega sveta koroških Slovencev večine koroških Slovencev ne nagovori.

Dotaknimo se nekaterih točk programa: Treba je slovensko ljudstvo prepričati, da ima pravico do nemotene bivanja na Koroškem in to že na podlagi zgodovinskih dejstev, da bo v njem rasla samozavest. Razširiti se mora informacija, kajti le malo koroških Slovencev pozna svojo zgodovino. Priznati je treba, da so podatki v programu le preveč enostranski, kajti slovenski narod v bojih ni branil in prvi vrsti krščanstva, ampak predvsem svojo eksistenco.

Upravičene so želje po tesnem sodelovanju z matičnim narodom. Upravičena zahteva, da država in stranke ne ovirajo in prezirajo slovenstva, ampak ga moralno in gnotno podpirajo.

Da so narodno zavedne družine porok za zdrav narod, o tem ne dvomimo. Prav tako je res, da moramo tudi tukaj ostati pri realnosti. Lepe so besede: domača pesem, domača molitev, domači običaji in le preškoda je, da vse to danes izginja. Je pa posledica časa in tega ni mogoče zanikati. Čas je materialističen in ne moremo ga spreminiti. Treba je pri vsem tem rešiti, kar se

da, v ostalem pa zblíževati in združevati ljudi z modernimi sredstvi, kakor s sestanki in kultur. prireditvami. Tudi ples in druge zabave bo treba prirediti, če nečemo popolnoma zgubiti podeželske mladine. Da je treba dvigniti izobrazbo naših ljudi, je pomembna ugotovitev. Tu je mnogo dela za slovenske izobražence, in prav NskS se mora te naloge v prvi vrsti zavedati.

Edinstveno bi bilo, če bi dala Avstrija Slovencev več pravic kot to sami zahtevajo in ako bi stranke ob današnjih razmerah tekmoval v darežljivosti do koroških Slovencev. Izgleda, da bi bil že čudež, če bi dobili vse tiste pravice, ki nam gredo.

V nemški javnosti je naletela zahteva po kulturni avtonomiji, kot jo ima že dolgo Južna Tirolska, na največji odpor in le-ta je tolmačila to kot zahtevo po državi v državi. Stremljenje po kulturni avtonomiji je zdravo, ampak samo v toliko, v kolikor Slovenci to sami zmoremo. Neobhodno potreben je kulturni dom, seveda pa so iluzorični nekateri referati (ljudsko zdravstvo in higiena, promet, turizem . . .) Ne moremo si ob današnjem položaju predstavljati gospodarske samostojnosti, ker smo gospodarsko šibki. Tudi so se organizacije v preteklosti za to področje veliko premalo zanimale in veliko trdega dela bo treba, da bomo to le nekoliko popravili.

Ugotavljamo, da program ni toliko načrt za delovanje NskS kot organizacije, ampak bolj želja do drugih ustanov. Prej pa bi bil potreben delovni program za organizacijo.

Naloga NskS je, da naveže boljše stike s podeželjem, od države pa naj zahteva to, kar nam gre po osnovnih človeških pravicah, po avstrijski ustavi in po členu 7 avstrijske državne pogodbe.

Informirati in podučiti slovensko ljudstvo, tolmačiti mu njegovo poslanstvo, organizirati podeželje in predvsem mladino v sodobnih organizacijah, približevati narod s kulturnimi prireditvami in ozirati se na njegovo mnenje, to mora biti po našem mnenju podlaga za vsak program, ki ga bo v bodoče izdala katerakoli slovenska organizacija.

Sporočamo pa, da bo izdelala Koroška dijaška zveza na prošnjo Narodnega sveta koroških Slovencev konkretne predloge do nekaterih manjšinskih problemov.

Osrednji odbor
Koroške dijaške zveze

Janko Oitzl
tajnik

Jernej Marko
predsednik

Še se najdejo idealisti na tem svetu

Brez vsake reklame in beračenja pri slovenskih rojakih je zrasel krasen dom na slovenskih tleh v Podgorjah na Koroškem. Na priloženih slikah vidite ta DOMUS CHRISTI (ali Jurčičev dom), kakršen je bil že predlansko zimo, podnevi in ponoči, ko je ta dom tako lepo razsvetljen.

Kdo je to krasno delo izvedel in speljal? Naš neutrudni slovstveni garač dr. Ferdinand Kolednik, ki vstaja vsak dan že ob 4. zjutraj zato, da lahko v miru piše in prevaja slovenske knjige v francoščino, itali-

vila svoje samostojno delovanje pod sedanjim naslovom. Njeni člani so: pridruženi, dopisni, rezidentni, redni in častni.

Veliki Kolednikovi prijatelji so bili pesnik Paul Claudel, dosmrtni tajnik franc. akademije Georges Goyau, predsednik društva katoliških pisateljev François Veuillot, ki je bil oče sedanjega pariškega nadškofa kardinala Petra Veuillot, ki ga je Kolednik poznal še kot bogoslovca. Posebno prijateljstvo pa veže dr. Kolednika in kardinala-dekana Tisseranta in Lillskega škofa Lié-

janščino, latinščino, španščino, nemščino, angleščino, hrvaščino, srbsščino in grščino.

Dr. Kolednik je lani 24. maja doživel svojih 60 let. Nikdar ni bil trdnega zdravlja. Kljub vsem težavam je 25 let star postal duhovnik in 28 let starega so jugoslovanski škofje poslali v Pariz, kjer je bil izseljenski misijonar tudi še po vojski in vse do leta 1959 po raznih postojankah, ko je po osmi operaciji obnemogel in živi zdaj v pokoju brez vsake pokojnine v Podgorjah na Koroškem. Pomaga pa si s knjigami, ki jih piše in razpošilja po celem svetu, kjer ima zelo veliko prijateljev in znancev.

V Parizu je vneto študiral in se spoznal z raznimi pisatelji, ki so mu pomagali do svetovne slave. Tudi razna odlikovanja je dobil v tujini, pri vsem pa je ostal vedno zaveden Slovenec. Leta 1966 je postal dopisni član italijanske Akademije Tiberine v Rimu zaradi zaslug na literarnem polju. Ta Akademija je bila ustanovljena v Rimu 9. aprila 1813. Ustanovili so jo učenjaki, literati in znanstveniki iz cele Italije, med njimi pesnika Giuseppe Gioacchino Belli in Giacomo Ferretti, zgodovinar Antonio Coppi, zdravnik Pietro Sterbini, humanist Gaetano Celli itd.

Sprva je bil njen namen, da goji zgodovino Rima in napiše politično-kulturno zgodovino od Odoakerja do papeža Klementa XIV. Leta 1838 je razširila svoje delovanje na znanstveno, književno in umetniško področje, zlasti pa je gojila raziskovanje stare rimske kulture. Leta 1858 je dobila častni naslov »papeška (Pontificia), ki ji ga je dal papež Pij IX. Ta naslov je izgubila leta 1936, ko so ji vzeli samostojnost in jo vključili v Reale Accademia d'Italia.

Leta 1949 je Akademija Tiberina obno-

Koliko je Slovencev

Po najnovejših statističnih podatkih znaša število Slovencev 2.200.000. Razdelijo se na Slovenijo, na Slovence v zamejstvu in na skupine v izseljenstvu. Od vseh Slovencev živi v Jugoslaviji 1.700.000.

V Združenih državah Amerike živi 300.000 Slovencev, v Kanadi 20.000, v Argentini 30.000 in v Avstraliji 22.000. Mnogo Slovencev pa živi tudi v posameznih evropskih državah. Vinko Zaletel pravi, da jih najdejo po vsem svetu. V Zahodni Nemčiji je 15.000 Slovencev, v Franciji n. pr. 15.000. Od celotnega števila 2.200.000 Slovencev jih živi 78 odstotkov v Jugoslaviji, 22 odstotkov pa v drugih deželah zunaj nje.

Oltarne sveče za cerkev

naročite v

MOHORJEVI knjigarni!

ki se je priglasi, da se naseli v tem novem domu — a smrt ga je prehitela v Ameriki. Prostora je zdaj že za 35 oseb, pa ga bo v doglednem času še več.

Dne 3. avgusta lani je pisal mariborski škof dr. Koledniku, ki je postal duhovnik 25. septembra 1932, torej dober mesec pred škofom Držečnikom:

Dragi sobrat! Predvsem Vam čestitam, da ste zgradili dom za onemogle slovenske duhovnike, ki se bodo mogli v primeru starosti ali onemoglosti vanj zateči in najti tam zavetje...

...Morda bi hiša imela pomen za bodoči Slovenicum...

(Dalje govori o Kolednikovi oporoki, ker namerava zapustiti ta dom in vse dragocene knjige in spise vprav rimskemu Sloveniku.)

Želim da Vaše plemenito delo srečno dovršite ter Vam pošiljam pozdrav in blagoslov.

† Maksimilijan Držečnik, škof.

Že pred 15 leti je rajni škof Rožman, ki mu je dr. Kolednik dajal od zasluženega honorarja za knjige precej denarja za njegovo semenišče v Argentini, svetoval, naj si v Evropi preskrbi kak dom ali stanovanje, kjer bo nemoteno pisal in prevajal in s tem še kaj več naredil za slovensko domovino. Tako se je dr. Kolednik umaknil na Koroško ter zgradil ta veliki DOMUS CHRISTI.

Ni pa dobil niti prebite pare od cerkvenih oblasti, nasprotno, ordinariat v Celovcu mu je nagajal — in mu še vedno nagaja.

Hvaležen je dr. Kolednik predvsem francoskim škofom in kardinalom, ki so mu doslej še najbolj pomagali pri tem požrtvovalnem delu za bližnjega. To je res čudež, zbrati toliko milijonov za tako ogromno stavbo, a dr. Kolednik se drži stare resnice: naj ne vé levica, kar je storila dobrega desnica...

Ker pa dr. Ferdinand Kolednik noče imeti dolgov, sredstev pa ne dobiva toliko, da bi kmalu lahko vse popolnoma dokončal, vse to delo še ni popolnoma dokončano; (sproti kar dobi, vtakne takoj v DOMUS CHRISTI — je zato zelo vesel, če najde pri znanih in prijateljih kaj razumevanja in sredstev. Kdor pa želi zvedeti še kaj več o vsem tem delu, lahko piše na naslov: Domus Christi, A 9182 Maria Elend (Podgorje) im Rosental 79, Kärnten — Austria.

Pred sedemdesetimi leti se je rodil Bertold Brecht

Bert Brecht pri nas ni neznan. Pri nas na Koroškem so ga nam predstavili igralci iz Brež, ko so v svojih poletnih igranjih leta 1965-66 uprizorjali njegovo delo, ljudsko igro „Herr Puntilla und sein Knecht Matti“ (Gospod Puntilla in njegov hlapec Matti), saj je to zares sodobno klasično delo. Mestno gledališče v Celovcu pa je nekaj časa igralo „Der gute Mensch von Sezuan“ (Dobri človek iz Sezuan). Brecht je znan še po dramah: „Das Leben des Galilei“ (Življenje Galileja), „Mutter Courage und ihre Kinder“ (Mati Courage in njeni otroci).

Nekateri so sklenili, da bodo iz Brechta, ki je umrl 14. avgusta 1956, iz njegovega dela, predvsem pa iz njegovih gledaliških teorij naredili relikvijo, torej nekaj svetega in nedotakljivega. Bili so (in so) prepričani, da je s tako nespremenljivostjo in privzdignjenostjo zagotovljena večna pomembnost Brechtovega ustvarjanja. Pozabili pa so, da Brecht ni izjema, da se bo z njim dogajalo (in se tudi že dogaja), kar se je pripetilo pred njim dolgi vrsti dramatikov

od Ibsena in Cankarja mimo Moliera do Držiča, Shakespeara in Evripida. Kot je vsaka doba odkrivala svoj odnos do pisca prejšnje dobe, iskala v njegovem delu svoje stične točke, in ne bi vse, tako bo »večnost« Brechtovega ustvarjanja dokazana ne s trmastim povečevanjem in priznavanjem že uresničene, temveč z vsakodnevnim preverjanjem njegove trenutne udarnosti, prepričljivosti, tehtnosti, nosilnosti njegove današnjega sporočila.

Koliko naftalinskih, operetno dobrodušnih Beraških oper je bilo ustvarjenih samo zaradi zmotnega prepričanja, da je treba Brechtova dela ohraniti takšna, kakršna so bila ob rojstvu. Zmotnega zaradi zvestobe zunanjam značilnostim, ki je povzročila zvestobo duhu, bistvu. Delno je ta zmeta razumljiva, ker je lažje vztrajati pri nečem konkretnem in otipljivem (recimo vidnih karakteristikah) kot pa ohraniti poanto, izpoved v vedno drugačni preobleki ali pa

Vsi mladi in stari pristrčno vabljeni na

MAŠKERADNI PLES

ki bo na pustno nedeljo zvečer, dne 25. februarja 1968, pri

RUTARJU

v Žitari vesi.

morda celo odkrivati nove odtenke v Brechtovem sporočilu.

Na srečo pa je poleg teh »zvestih« mogoče najti tudi »nezveste«, ki pa je njih nezvestoba minljivemu v bistvu zvestoba večnemu, bistvenemu, v vedno novih pojavnih oblikah predstavljajočemu se. To so tisti, ki razumejo, kaj je Brecht hotel s svojimi deli povedati in kaj doseči, poti do teh ciljev pa si izbirajo po svoje, če so predlagane stare kdaj neprehodne ali neustrezne. Pomemben je končni učinek, cilj, poti do njega pa si išče vsakdo sam.

Zato živi, ne pa balzamirani Brecht, Brecht, ki govori tudi za danes, ne pa le o včeraj.

In kaj in o čem govori ta Brecht?

Herbert Ihering: »Dogodek je to, da je čas kot ozadje, kot ozračje prisoten tudi v tistih Brechtovih dramah, ki so onstran vsakršne snovne aktualnosti. Brechtovi živci, Brechtova kri so prežeti z grozo časa.«

Walter Benjamin: »Pojem epskega gledališča, ki ga je Brecht ustvaril kot teoretik svoje poetične prakse, nakazuje predvsem to, da si želi to gledališče nenapeto, dogajanje sproščeno sledeče občinstvo... Občinstvo, ki je kot kolektiv postavljeno pred odločitev. Toda ta odločitev naj bi bila, tako si predstavlja Brecht, premissljena, posledica zainteresiranosti... V prizadevanju strokovno zainteresirati svoje občinstvo za gledališče, vendar ne po poti gole poučenosti, se uveljavlja jasna politična volja.«

Max Frisch: »Fascinacijo, ki jo Brecht vedno znova izžareva, pripisujem predvsem dejstvu, da se živi življenje tukaj resnično iz mišljenja.«

Carl Zuckmayer: »Mislim, da bo tisto, kar bo ostalo od Brechtovega dela, svet izražajoče, ne pa didaktično, njegova osebna melodija, ki je nasledniki njegovega stila ali njegove metode ne morejo ujeti.«

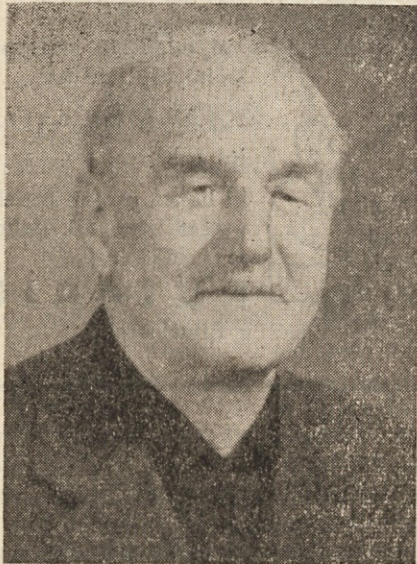
Da, vse to je Brecht in še mnogo več, predvsem pa umetnik, ki je govoril o človeku kot največji vrednoti, obenem pa kot o funkciji vsakokratnega družbenega stanja, saj je zapisal, da človek ni slab, le razmere ga delajo takšnega; ta razklanost, to nasprotje veličine in odvisnosti je imenitno ujela Marianne Kesting v jasno sklepno misel svoje študije o Brechtu: »Čez svojo smrt je ostal Brecht spotika, ena tistih plodnih jez, ob katerih se morajo vedno znova razvnamati razprave. Njegovo delo, ki bo ostalo, tiči kot bodica v mesu našega časa. Figura odpora v nasprotij polnem stoletju — se je Brecht naredil za žarišče velikega navzkrižja, ki potuje skozi naš čas. To je bila njegova veličina. Njegova tragika pa je bila, da se to navzkrižje v njem samem ni moglo razrešiti.«

L. S.

Pisatelj Franjo Roš 70-letnik

Te dni je praznoval svojo sedemdesetletnico Franjo Roš, eden izmed najuglednejših celjskih kulturnikov, častni meščan, vzgojitelj, pesnik, pisatelj in dramatik, in ne nazadnje tudi človek, ki je v najzlahtnejšem pomenu besede vseskozi ohranjeval zgled skromnosti in poštenosti.

Pesniški začetki Franja Roša segajo v dijaška leta, ko je sodeloval v glasilu Savinja, ki ga je urejal pesnik, tedaj poročnik v Celju, Rudolf Maister-Vojanov. Sodeloval je prav tako v praškem Domačem prijatelju; njegove prve pesmi je 1917 priobčil Slovan in nato Ljubljanski zvon. Franjo Roš je objavjal v Našem rodu, v mariborskih Obzorjih, celjski Novi dobi in drugod. Leta 1929 je izdal prvo samostojno knjigo, mladinsko povest Juretovo potovanje in povest Dija, ki je prevedena tudi v slovanščino. Njegov večji avtobiografski tekst iz študentovskega življenja je Zvesta četa (1933). Po drugi svetovni vojni je Franjo Roš izdal pesniško zbirko Iz ječe in pregnanstva in napisal komedijo Mokrodolci, razen tega pa dramatisiral srbsko narodno pravljico Car Trojan ima kozja ušesa (Ušesa carja Kozmijana). Velik uspeh je doživel dramatisacija Desetnice Alenčice, napisal je libreto za operi Gosposvetki sen in Matija Gubec Rista Savina.

Resman Franc

Bralci Našega tednika so z velikim zanimanjem zasledovali zgodovino koroških slovenskih družin, ki jo je tako zanimivo opisoval v našem listu g. Franc Resman z Ledinc ob Baškem jezeru. Zasluznemu rodoljubu se uredništvo Tednika v imenu vseh bralcev našega lista zahvaljuje za skrbno zbrano zgodovinsko gradivo ter vso ljubezen narodnim svetinjam, ki jo izžareva oris „Iz dnevnika slovenskega izseljenca“.

Nekaj podatkov iz življenja našega rojaka:

Rodil se je 15. aprila 1889 kot tretji od šestih otrok Francu in Neži Resman na majhni kmetiji pri Tratniku v Ledincih. Še v predšolski dobi je šel z očetovo sestro k Mlinarju v Malence, od koder je hodil tudi v dvorazredno ljudsko šolo v Ledince. Po končani ljudski šoli se je šel učiti za mlinarja k Zakočnjaku na Suhi pri Podgorjah. Tu je pri svojem delu lahko veliko bral in vzljubil slovensko knjigo. Ko je stekla železnica Beljak-Področica in so začeli mlinci počasi pešati, je presedlal k železnici in delal na postaji v Ledincih, dokler ni bil vpoklican k vojakom.

Malo pred odsluženjem vojaškega roka je izbruhnila prva svetovna vojna in moral je kot četovodja mitraljeskega oddelka na rusko fronto. Toda že v prvi polovici septembra 1914 je bil težko ranjen in kot tak padel v rusko ujetništvo. Pot ujetništva ga je vodila čez Ural do Semipalatinskega, glavnega mesta vzhodnega Kazakstana v Sibiriji. Preden pa je tam prevzel oblast komunizem, se mu je posrečilo, da se je vrnil v marcu 1918 preko južne Ukrajine nazaj v domovino. Konec vojne je dočkal v Celovcu.

Istega leta je po očetovi smrti prevzel malo kmetijo, poleg tega pa dobil spet službo pri železnici v Bačah, vendar so ga po plebiscitu odpustili.

Takoj po končani vojni se je začel tudi marljivo udejstvovati v domačem kulturnem, gospodarskem in političnem življenju. Bil je takoj izvoljen v občinski Narodni svet, po letu 1920 pa kot zastopnik Slovencev v občino, kjer je dobro zastopal njih želje in zahteve celih 40 let. Leta 1923 se je oženil s Terezijo Šavnig iz Rut in dobil v njej zvesto in dobro družico, ki mu je rodila devet otrok. Začel je preurejevati svoje posestvo, da je postala res sodobna srednja kmetija ter vzorno skrbel za svojo številno družino. Zraven pa je rad pomagal vsakemu, ki je bil v stiski. Bil je tudi med ustanovitelji električne zadrage kot tudi domače posojilnice, katere posle je dolga leta vodil in je še danes njen predsednik. Pa tudi na kulturnem področju je bil ve-

MAŠNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU, Celovec, Viktringer Straže 5, tel. 22 51.

dno med prvimi, tako pri ustanovitvi izobraževalnega društva »Jepa«. Rad je pel Bogu na čast in tudi drugim v veselje, dokler ga niso nadomestili mlajši glasovi. Bil je tudi vsa leta v župnijskem cerkvenem svetu in neutrudljivo pomagal, da je dobila naša farna cerkev tako prijetno lice. V dobi pod Hitlerjem je tudi njega doletela usoda številnih rojakov. Bil je izseljen 14. aprila 1942 s celo družino v taboriščih Hagenbüchach in Eichstätt. Začetka 1944 so ga izpustili iz taborišča, in živel do konca druge svetovne vojne na Nižjem Avstrijskem. Ko se je srečno vrnil, se je z vso vneto poprijel dela na hudo zanemarjenem domu, dokler ni s 70 leti predal posestva sinu Martinu.

Neutrudljivo pa še danes pomaga povsod, kjer le more.

Pri nas na Koroškem

Uspeh gostovanja Dunajske drsalne revije

Napovedi o neuspehu gostovanja znamenite Dunajske drsalne revije se niso uresničile. Nasprotno je celo res, da je deveto gostovanje v Celovcu dobro uspelo, po finančni plati. Letos si je ogledalo drsalce na ledu 41.520 ljudi. Pri vsaki krireditvi je bilo navzočih nad dva tisoč gledalcev (gostovanje je bilo od 8. do 18. februarja). S tem je bilo doseženo drugo najvišje srednje število vseh devetih gostovanj dunajskih drsalnih umetnikov. Zato se vodstvo celovskega sejma zahvaljuje predvsem pojačeni domači reklami, ki je tako pripomogla, da je prišlo več domačih gledalcev iz gornje

bi jih odpovedali. To je gotovo vplivalo na zgoraj omenjeno srednje število. Je pa tudi možno, da so jugoslovanske oblasti hoteli zavreti množični obisk slovenskih obiskovalcev predstav Dunajske drsalne revije. Zanimivo je, pravi vodstvo sejma, da je letos bilo vprav iz ljubljanskega območja najmanj obiskovalcev. Gotovo je bilo vzrok gostovanje ameriške drsalne revije. Nasprotno temu je bilo opaziti razmeroma veliko število obiskovalcev iz obmorskega področja med Koprom — Reko in Dubrovnikom, dalje iz Zagreba, Celja in Maribora.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU

vabi na

SLAVNOSTNO AKADEMIJO

ob praznovanju 60-letnice ustanovitve Slovenske krščanske socialne zveze za Koroško, v nedeljo, dne 3. marca 1968, ob pol treh popoldne v Domu glasbe (Konzerthaus) v Celovcu.

Vstopnice v predprodaji po 20.—, 15.— in 10.— šil. dobite v pisarni Krščanske kulturne zveze v Celovcu, pri naših društvi in pri predstavnikih Farne mladine.

Prisrčno vabljeni!

Koroške, Vzhodne Tirolske in Štajerske. Tudi obiskovalcev iz severne Italije, poseben iz Trsta in Vidma, je bilo letos več.

Domačo reklamo so letos pojačili že zategadelj, ker je decembra lani v Ljubljani gostovala ameriška »Holiday on ice«, čeravno so menili slovenski turistični uradi, da to na obisk Dunajske drsalne revije ne bo vplivalo. Ko pa so ob koncu leta prišle v Jugoslaviji določbe za nove potne liste, se je očitno pokazalo nazadovanje: tako so bile tri predstave v Celovcu, ki so bile v prvi vrsti namenjene slovenskim gostom, skoraj prazne, ker je bilo že prepozno, da

Kljub temu da je delež jugoslovanskih gostov padel od 43 na 20 odstotkov, je bilo deveto gostovanje Dunajske drsalne revije v Celovcu uspeh, pa čeprav ni bilo doseženo na predstavah rekordno število lanskega leta. Zato bo vodstvu sejma to nauk, da bo bodočo propagando in reklamo usmerilo čisto drugače.

Ledeni oder v Mestni hali so podrli v kratkih štirih urah, potem ko je utihnil zadnji aplavz: ob 2. uri ponoči je bila zadnja kulisa pospravljena, ob 4. uri zjutraj pa je bilo že vse nared. Člani Drsalne revije so se neposredno po predstavi razšli na vse vetrove, da bi tako nekaj prostih dni izrabili za počitek, kajti potem bodo znova začeli s predstavami v Innsbrucku.

Še eno dejstvo ne smemo pozabiti, in sicer, da je gostovanje Dunajske drsalne revije v Celovcu sovpadlo s X. zimskimi olimpijskimi igrami v Grenobleu in da je to tudi deloma vplivalo na obisk v Mestni hali. To bojazen je izrazil sam direktor Drsalne revije že na Dunaju 25. januarja, ko je vodstvo za koroške novinarje priredilo tiskovno konferenco.

ca, Podkarnosa, Medgorij, Podgrada, iz Grabštajna in celo iz Št. Tomaža pri Celovcu.

Predsednik društva je pred igro pozdravil med drugimi gosti prav posebno stolnega dirigenta profesorja Rajmunda Wanga.

Za konec prireditve se je zahvalil domači g. župnik igralcem za njih trud, ki so ga imeli v zvezi s prireditvijo. Da se je njih trud izplačal, je pokazala nabito polna dvorana. Izrazil je željo, da bi nas spet kdaj povabili na kako kulturno prireditvev.

Učenke gospodinske šole v št. Rupertu pri Velikovcu prisrčno vabijo vse, ki se radi nasmejijo, na

PUSTNO PRIREDITEV

ki bo na pustno nedeljo, dne 25. februarja 1968, ob 14. uri v telovadnici Gospodinske šole.

S p o r e d : Deklamacija, petje
Tri enodejanke: Začarana gostilna
En dan brez žene
Učinkovito zdravilo
Naš dekliški raj

Naše prireditve

Katoliško prosvetno društvo v Globasnici uprizori v nedeljo, 25. februarja, ob pol treh popoldne pri Šoštariju v Globasnici veseloigro

»STRIC V TOPLICAH«.

Vsi prisrčno vabljeni!

Farna mladina v št. Lipšu uprizori na pustni torek, 27. februarja 1968, ob pol osmi uri zvečer v farni dvorani v št. Lipšu veseloigro

»MICKI JE TREBA MOŽA«.

Vsi od blizu in daleč iskreno vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo »Rož« v št. Jakobu v Rožu priredi v nedeljo, 25. februarja 1968, ob pol treh popoldne (14.30) in ob sedmih (19. uri) zvečer v farnem domu v št. Jakobu ljudsko veseloigro

»DVA PARA SE ŽENITA«.

Ljubitelji smeha prisrčno vabljeni!

SPORTNO DRUŠTVO ŠT. JANŽ

vabi na

DRUŠTVENO PRVENSTVO V SMUČANJU

v nedeljo, dne 25. februarja t. l., ob 15.30 NA ŠENTJANSKIH RUTAH.

Poizvedba

V nedeljo, dne 18. februarja, zjutraj je odšel s svojega doma v Podlubiču pri Šmihelu g. Avgust Blažej. Namenjen je bil z vlakom v Celovec. Od tega časa ni najti sledi za njim.

V skrbi zanj naprošamo vse, ki bi mogli po tem času karkoli sporočiti o pogrešanem, da to javijo najbližji orožniški postaji ali policiji.

DUNAJ

Dne 8. februarja t. l., se je na Dunaju zbrala na vabilo Kluba Mladje skupina visokošolcev z namenom, da zavzame svoje stališče do osnutka Programa Narodnega sveta koroških Slovencev. Zbrani so videli v programskem osnutku enostransko in ozko tolmačenje zgodovinskih, verskih, kulturnih, socialnih in narodnih vprašanj koroških Slovencev. Pogrešali so v programu ki naj bi bil političen, smernice za bodoče politično delo.

Prisotni so bili mnenja, da more samo čim širša in svobodnejša diskusija izboljšati program, ki naj ustreza današnjim razmeram na Koroškem.

Kmetijstvu koristne živali

Ni človeškega dela, ki ga škodljivci ne bi uničevali. Zgodi se celo, da škodljivci prisilijo človeka, da opusti svoje delo in da si išče drugod zaslužka. Čimbolj se kmetijstvo spopolnjuje in racionalizira, tem večja je škoda, ki jo škodljivci napravijo. Kdor pri svojem delu ne pazi na škodljivce in boleznih, ter samo intenzivno izkorišča svoja polja in nasade, je v nevarnosti, da bo končna škoda večja kot napredek v proizvodnji.

Škodljivci napravijo kmetijstvu vsako leto za najmanj 20 odst. škode, torej za toliko zmanjšajo pridelok. Če bi to preračunali na delovni čas, bi našli zanimiv podatek, da vsak delavec, ki dela v kmetijstvu, dela na dan 3 ure le za škodljivce.

Znanost je sicer iznašla že precej sredstev za uničevanje škodljivcev, vendar so ta srestva draga pa tudi ne vedno uspešna, tako nam ostanejo še najcenejša sredstva za uničevanje škodljivcev v kmetijstvu razne ptice pevke in druge koristne živalice, s katerimi hočemo naše bralce seznaniti v tem sestavku.

Stik človeka z živalmi je na splošno le v tem, da izrablja njemu koristne in pokončuje zanj in gospodarstvo škodljive. Res, kako malo poznajo povprečni ljudje živali, koliko slabih predsodkov še obstaja proti njim, kako kruto večkrat preganjajo povsem neškodljive, nedolžne, da celo prav koristne živali.

Ko spomladaj sonce ogreje naravo ter vzbudi spomladansko življenje, se že pojavijo nepregledne množice škodljivih gostov našega sadnega drevja ter vsega zelenja. Mati narava pošlje hkrati tem razbojnikom ključnega, skoraj začetnega spomladanskega življenja nasproti krdelo ptic, ki je sposobno, da jih temeljito zmaguje. Pri tem pa nas še razveseljujejo z zgodnim jutranjim petjem. Od ptic pevke zaslužijo posebno pozornost: senička, penica, taščica, lastovice itd., ki se vse hranijo izključno z mrčesom. Neizmerna koristnost operjenega malega sveta je danes pri vseh kulturnih narodih že toliko znana, da jih pojmi v znak hvaležnosti pridno krmijo.

Koliko krivic naredimo naši KRASTAČI. Namesto da bi jo nesli na vrt, jo ubijemo in vržemo v obcestni jarek. Polži, mramorji in gosenice vseh vrst, to so slaščice krastače. Celo noč je ta žival pridno na lovu za škodljivim mrčesom. Ne sovražite je zaradi njene neprijetne zunanosti, kajti videli boste, kako je koristna.

Kako me razburi pri spomladanskem čiščenju travnikov, ko kaka ženska zavpije »kaca«, v resnici pa vidiš pred sabo nedolžno živalco — slepiča. Res je, da je SLEPEC podoben kači, toda zapomniti si moramo, da je slepič nestrupena živalca, ki se prehrani samo s škodljivimi žužki.

BELOUŠKA je tudi velikokrat žrtev nevednosti posameznikov. Je pa koristna, saj se prehranjuje z mišmi, črvi in ostalim škodljivim mrčesom. Da bi to koristno žival bolje spoznali, jo bom opisal. Belouška živi povsod, najraje pa se zadržuje v grmovju obdanem s stoječo ali leno tekočo vodo. Ob vsaki strani glave za ušesom ima belo ali rumeno liso, odtod tudi njeno ime. Vitko, iztegnjeno, biču podobno telo, je zgoraj zelenkasto sivo, spodaj po trebuhu belo. Vidimo jih včasih tudi skoro popolnoma črne, brez lise za ušesom, ki pa žive po kakih razpadajočih zidovih in v neposredni bližini vrtov, daleč od vsake vode. Odrasla belouška doseže tudi dolžino 1,50 metra.

Kdo ne pozna malega MARTINČKA, ki ga tudi prištevamo med zelo koristne živali. Tudi ta se preživlja v glavnem z žužki. Nekoč mi je neki biolog zatrjeval, da bi tudi GADA kazalo zaščititi. Res je, da je tudi gad koristna žival, saj je znano, da se v glavnem hrani z mišmi. Nekje sem čital, da gad letno uniči po 200 miši. Mislim, da to veliko pomeni. No, kljub temu se bomo gada izogibali in ga ne bomo zaščitili, res je pa tudi, da vas gad ne bo pičil, če ni neposredno sam ogrožen, torej v samobrabli.

Tudi za LISICO si ne bi mislili, da je koristna, pa so vendarle njena poglavitna hrana v gozdu miši, za nas kmetovalce je pa posebno važno, da je velik sovražnik Poljskega zajca. In prav lisici se moramo zahvaliti, da se ta ljubitelj naših lovcev še ni tako močno razširil po naših sadovnjakih. Tudi fazane pridno redči, da naše njihve preveč ne trpe. Tudi PODLASICI se imamo zahvaliti, da se dolgouhec ni tako

razširil. Ta čvrsto zleknjena živalca, odeda po hrbtu z rumenim in po trebuhu z belim kožuščkom, je velika dobrotnica kmetov. Cele noči je na lovu za voluharji, mišmi, mramorji itd. Žal, da ta živalca ne pride kaj rada na naše vrtove, kjer bi bila najbolj potrebna.

NETOPIR, naš nočni vasovalec, v eni moči uniči preko sto raznih metuljev in žužkov, ki ogrožajo naše nasade. Zato je prav, da netopirja ne preganjamo iz naših gospodarskih poslopij, kamor se zateče, zlasti pozimi, da prespi.

Po vsej pravici bi morali KRTA prištevati h koristnim živalim, saj nam pod zemljo varuje naše posevke pred škodljivimi izpodjedavci. Toda krt nam na žalost dela škodo s tem, da nam na travnike naruje preveč krtin, medtem ko na vrtu napravi škodo pri zelenjavi. Pravilno ravnajo tisti, ki krta preženejo z vrta na lep način, ker je krt na splošno le koristen. Tako kot krtu delajo tudi našemu najmanjšemu sesavcu ROVKI krivico, da ji za marljivo delo poplačajo s smrtjo. Rovka je močno podobna miši, vendar s to razliko, da ima miš lepo gladko dlakico, rovka pa bolj naježeno ter malo daljši rep. Rovka se v glavnem prehranjuje z žužki in jo prištevamo k zelo koristnim živalim. Med zelo koristne živali štejemo tudi JEŽA, ki je izbojen lovec miši.

Tudi PAJEK je koristen, saj ste že gotovo videli, kako je imel v svojih mrežah razne metulje in druge škodljivce. Si lahko mislite, kaj vse bi poržle razne uši, ako ne bi imeli PIKAPOLONICE, nadalje žuželke TENČARICE in muhe TREPETA-

KE, ki vse tri tako marljivo uničujejo raznovrstne uši.

Holikorokrat sem že videl, da je kdo namesto škorpiona ubil KREŠIČA, ker ima ta pač podobno skrivališče pod kamenjem ali listjem, kjer preži na plen. Njegov plen so razni žužki, polži itd. Krešič je mala živalca, bakreno zelena, močno podobna velikemu črnemu rilčkarju, samo s to razliko, da je črni rilčkar zelo škodljiv, zlasti za mlajše gozdne nasade.

DIHURJA imajo kmetovalci za nezaželenega gosta, vendar je izvrsten lovec miši in ker je mnogo večji in močnejši od podlasice, tudi odličan lovec podgan, vendar ga žal v zmoti splošno in brezobzirno preganjajo. Ker dihur, prav tako kot mala podlasica, ne zna plezati, so ptice pevke pred njim skoraj popolnoma varne.

Velik sovražnik miši, podgan in mrčesa je ptič KANJA ali MIŠAR. In vendar še vedno preganjajo in streljajo mišarje ter se z njihovimi krempļji bahato ponašajo ljudje, kateri bi jim morali biti hvaležni.

V par stavkih sem navedel nekaj glavnih naravnih zatiralcev škodljivega mrčesa, vendar je teh toliko, da bi se lahko napisala cela knjiga. Menim, da bi bilo prav, ko bi dobili knjigo o koristnih in nekoristnih živalih. Iz te knjige bi črpali snov učitelji osnovnih šol ter seznanjali mladino o koristnih živalih, da bi ne delali še naprej takšne napake, kot smo jim danes priča.

Vi pa, dragi bralci, kadar boste v naravi in ko boste srečali opisane prijatelje, ko boste po njihovem obnašanju ugotovili, da je ta sestavek resničen, ščitite jih pred grozovitim preganjanjem ter podučite mladino in nevedneže. Tisočkrat vam bodo take živali hvaležne za zaščito. M. V.

KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO V ŠMIHELU

priredi v nedeljo, dne 25. februarja 1968, ob pol treh popoldne in ob pol osmih zvečer pri šercerju v Šmihelu kmečko burko v treh dejanjih

„TRIJE VAŠKI SVETNIKI“

Pri igri sodelujejo poleg mladih tudi starejši igralci.

Ljubitelji smeha prisrčno vabljeni!

X. zimske olimpijske igre so končane

X. zimske olimpijske igre so za nami. Mi pa hočemo na tem mestu podati še nekaj pregleda. Začnimo tam, kjer smo končali v prejšnji številki.

V PONEDELJEK, 12. februarja, je bilo smučarsko tekmovanje, in sicer so tekmovali v veleslalomu. V tej disciplini je zmagal Francoz Killy in s tem osvojil že drugo zlato medaljo. Drugi je bil Švicar Favre, tretji Avstrijec Heim Messner, ki je prejel bronasto kolajno.

V SREDO, 14. februarja, je bila na vrsti štafeta na 4-krat 10 kilometrov. Norveški smučarski tekači Martinsen, Tyldum, Gröninge in Ellefsäter so zanesljivo zasedli prvo mesto, medtem ko so bili drugi Švedi, tretji pa Finci.

V hitrostnem drsanju na 50 metrov je osvojil zlato medaljo Zahodni Nemeč Erhard Keller.

Na hokejskem turnirju A-skupine je Kanada premagala ČSSR s 3:2; Finska pa Vzhodne Nemce s 3:2. V skupini B je Jugoslavija premagala Francijo z 10:1; Norveška pa Avstrijo s 5:4.

V ČETRTEK, 15. februarja, v veleslalomu za ženske je zmagala Kanadčanka Nancy Greene in s tem zasenčila svoje tekmovalke, druga je bila Famos (Francija), tretja pa Švicarka Bochaty.

Norvežan Maier je bil prvi v hitrostnem drsanju na 5000 metrov, srebrno kolajno je dobil Nizozemec Verkerk, bronasto pa Notet, tudi Nizozemka.

V sankanju enosedov so odločili, da podelijo olimpijska odlikovanja kar po treh voznjeh, ne da bi izvedli četrti, ker so jo morali odpovedati; prvi in zlato medaljo Manfred Schmidt (Avstrija); medtem ko je pri ženskah zmagala Italijanka Erika Lechner, potem ko so Vzhodne Nemke bile diskvalificirane.

V biatlonu je štafeta Sovjetske zveze dobila zlato medaljo, srebrno Norveška, bronasto Švedska.

V hokeju na ledu skupine A je doživela Sovjetska zveza prvi poraz proti Češkoslovaški 5:4, Kanada pa je zmagala nad Švedsko

kar s 3:3:0. V B-skupini je Japonska porazila Avstrijo z 11:1.

Drugi spektakularni večer umetnostnih drsalcev je v četrtek prinesel ponovno zmago sovjetskim tekmovalcem Ljudmili Belousovi in Olegu Protopopovu, ki sta tako zlatim kolajnam z evropskih in svetovnih prvenstev ter olimpijskih iger v Innsbrucku dodala še eno — najdragocenejšo, drugo mesto sta zasedla Zuk-Gorelik (Sovjetska zveza), tretje Glockshuber-Danne (Zahodna Nemčija).

PETEK, 16. februarja:

Tega dne je bila na sporedu ženska štafeta na 3-krat 5 kilometrov. Zlato kolajno so osvojile norveške tekmovalke, srebrno švedske in bronasto Sovjetska zveza.

V hitrostnem drsanju na 1500 metrov za moške je prejel zlato medaljo Nizozemec Verkerk, srebrno Schenk, Nizozemska, in bronasto Eriksen iz Norveške.

Zaradi megle je moral slalom za moške odpasti.

V teku na 50 kilometrov je bil prvi Norvežan Ellefsäter, drugi Sovjetska zveza, tretji Švicar Haag.

SOBOTA, 17. februarja:

Za Francijo je bil vrhunec X. zimskih olimpijskih iger v Chamroussu. V slalomu se je vnela prava bitka za prvo mesto, ki je bila napeta do kraja. V prvem spustu je bil najhitrejši Killy, v drugem pa Schranz, toda žirija ga je diskvalificirala, zmagovalec je postal Jean-Claude Killy, drugi je bil Huber, tretji pa Matt, oba Avstrijca. Killy je dobil tretjo kolajno in s tem dosegel Tonija Sailerja, ki je 1956 v Cortini postavil isti rekord.

V umetnostnem drsanju za moške je zmagal Schwarz, Avstrija, srebrno medaljo je dobil Wood (ZDA), bronasto Francoz Pera, a šele četrti je bil prejšnji evropski in svetovni prvak Danzer.

V hokeju na ledu v A-skupini sta Češkoslovaška in Švedska igrali neodločeno 2:2; Sovjetska zveza pa je premagala Kanado

kar s 5:5 in s tem prejela zlato medaljo, srebrno Češkoslovaška, bronasto Kanada.

V B-skupini je Jugoslavija porazila Norveško s 3:2 in postala zmagovalec brez poraza v tej skupini.

NEDELJA, 18. februarja:

Krasno vreme je priklicalo na olimpijsko veliko skakalnice v St. Nizier 50 tisoč gledalcev, ki so bili priča prave senzacije, kajti prvo in zlato medaljo je prejel čisto neznan 22-letni ruski skakalec Vladimir Bjelusov, ki je skočil 101,5 metra, srebrno je dobil Jiří Raška, Češkoslovaška, (101 meter), bronasto je prejel Lars Grini (Norveška — 99 metrov).

Bilanca X. zimskih olimpijskih iger:

Kazalo zlatih, srebrnih in bronastih kolajn:

1. Norveška	6	5	3
2. Sovjetska zveza	5	5	3
3. Francija	4	3	2
4. Italija	4	0	0
5. Avstrija	3	4	4
6. Nizozemska	3	3	3
7. Švedska	3	2	3
8. Zahodna Nemčija	2	2	3
9. Združ. države Amerike	1	5	1
10. Finska	1	2	2

Ocena po točkah (države):

1. Norveška 103; 2. Sovjetska zveza 92; 3. Avstrija 79; Švedska 63,5; 5. Francija 62; 6. Nizozemska 53,5; 7. Finska 51,5; 8. ZDA 47,5; 9. Zahodna Nemčija 43; 10. Italija 35; 11. Vzh. Nemčija 35; 12. Švica 31; 13. Češkoslovaška 25; 14. Poljska 19; 15. Kanada 16; 16. Romunija 7; 17. Velika Britanija 6; 18. Madžarska 1.

Opomba: Zlata medalja se ocenjuje s 7 točkami, srebrna s 5, bronasta s 4 točkami; mesta 4, 5 in 6 pa s 3, 2 in 1 točko.

Preplah na Novi Gvineji

Skrivnostna bolzen „smejoča se smrt“, ki pravkar pustoši med plemeni Papue na avstralski Novi Gvineji, je prisilila bojavnike teh plemen, da so odšli z bojnih poljan in prevzeli vlogo — gospodinje.

Svetovna zdravstvena organizacija je pravkar poslala na ozemlje, ki je pod nadzorstvom Organizacije združenih narodov ekipo zdravnikov, ki bodo raziskali vzroke te bolezni in možnosti za zdravljenje.

»Smejoča se smrt« oziroma bolezen, ki jo uradno imenujejo kuru, je najbolj prizadela ženske, ki žive na področju vzhodnih visokih planot. Bolezen, ki zanjo tudi moderna medicina še ni našla zdravila, izključno napada plemena, ki so obsojena na počasno izumiranje.

Zdravnica z univerze v Adelaidu, ki je s skupino avstralskih zdravnikov proučevala širjenje epidemije, trdi, da žrtve v prvih stadijih izgubijo kontrolo nad mišicami obraza in udov, tako da dobijo izraz, kot da bi se stalno smejale. Bolezen povečini napada ženske, tako da je tudi število smrtnih žrtev med ženskami dosti večje kot med moškimi. Zdravnica Shirley Glass je izjavila, da so postale družine brez matere »nesrečen normalen pojav«.

Z družbenega stališča je bolezen prinesla ogromne spremembe v življenju domačinov, tako da sedaj moški opravljajo dela, ki so bila prej izključno ženska: kuhajo, zbirajo hrano in kopajo otroke. Bolezen kuru je prinesla prisilni mir med nekatera plemena, ki so si bila večno v laseh. Predstavniki posameznih plemen so sklenili, da se bodo prenehali napadati in si bodo medsebojno pomagali v borbi proti skupnemu sovražniku.

Če medicina ne bo našla učinkovitega zdravila za to bolezen, bo po mnenju strokovnjakov v tej in prihodnji generaciji pomrlo okoli šestdeset tisoč pripadnikov obolenih plemen.

neu von STIHL

Die Kleinsäge, die ganz ruhig in der Hand liegt. Der gesetzlich geschützte STIHL-AV-Griff fängt die Motorvibrationen ab. Leistung: ca. 3,7 DIN PS. Gewicht: Nur 7,1 kg.

STIHL 041 AV

Vam nudi kupni dvor

Valentin in Angela Blažej

LIBUČE — PLIBERK

tel. 04235-394 (noč. štev. 302)

87. Dunajski mednarodni velesejem

od 3. do 10. marca 1968

Sejemska palača:

TEKSTILIJE IN MODA

Modna razstava - Oblačila - Perilo - Modni dodatki - Krznarski salon - Teden petljaste mode - Tekstilije za dom - Obloge za tla in preproge - Usnjeni izdelki - Darila - Umetnostna obrt - Keramika - Porcelan - Parfumerija - Igrače - Košarsko blago - Razstava športnega orodja - Nakit - Dragulji - Ure - Namizno posodje - Jedilni pribor - Glasbeni instrumenti

Kolektivne razstave inštitutov za gospodarsko pospeševanje Nižje Avstrije in Tirolske Paviljon iznajdb

Turistične razstave (Bolgarija, Poljska, Romunija)

Sejemsko razstavišče:

TEHNIKA - INDUSTRIJA - OBRT:

Gradbeni sejem - Kurjava in zračenje - Razsvetljava - Pisarniški stroji in oprava - Hladilno pohištvo - Sotorovanje, čolni, stanovanjski vozovi - Elektrotehnika - Hišno orodje in kuhinjska posoda - Gradnja trgovin - Stroji in orodje za obdelovanje lesa, predelovanje umetnih snovi, živilsko industrijo, kovinsko industrijo - Šivalni in vezalni stroji - NE-kovine in izdelki - Fotografija in kino - Radio in televizija - Pralni stroji

Razstava dvokoles, pribora in orodja, ki je potrebno pri avtomobilih (hala 5)

Pohištvo (V severozahodni hali, hali 23 in 24; pohištveni dodatki v hali 10)

KMETIJSTVO

Razstava in predvajanje kmetijskih strojev - Semena - Razstava pitane živine - Poučna razstava rudninskih gnojil

Posebna razstava: „Raiffeisen povesod - Raiffeisen za vse“

Za sejemske oddelke „Prehrana in nasladi“ in „Pokušnje vin“ niso na razpolago samo sedanji prostori sejemskega razstavišča, temveč tudi ena izmed hal velesejske palače.

Posebne razstave: V paviljonu Dunajske trgovinske zbornice „Lepa oblika obrtnih in industrijskih izdelkov“.

V paviljonu Delavske zbornice „Več varnosti v cestnem prometu“

Oba dela velesejsma - velesejska palača in velesejsko razstavišče - sta odprta dnevno od 9. do 18. ure, vinska pokušnja in živilski sejem do 20. ure. Direktni avtobusi med velesejsko palačo in sejmskim razstaviščem.

Vozne olajšave veljajo za obiskovalce izven Dunaja na železnicah in avtobusih. Velesejske izkaznice dobite pri deželnih zbornicah obrtnega gospodarstva, pri deželnih in okrajnih kmetijskih zbornicah (razen Tirolske in Predarlske) in pri vseh z ustrežno tablo označenih prodajalnih (tujskoprometnih uradih in podobno).

87. Dunajski spomladanski mednarodni velesejem

Od 3. do 10. marca 1968

Dunajski mednarodni velesejem nudi kot univerzalni (vsestranski) vzorčni sejem svojim obiskovalcem obsežen program na področjih proizvodnje in potrošnje. Mnogi interesi pridejo iz celega sveta v tem času na sejemske prireditve na Dunaj. Tukaj se hočejo seznaniti z največjo avstrijsko proizvodnjo in hkrati oceniti storilnosti gospodarskih vej drugih držav, ki bodo razstavljale na Dunaju. Dunajski spomladanski velesejem, ki bo trajal od 3. do 10. marca letos, bo razstavil preko 250 tisoč blagovnih vzorcev avstrijskega izvora in proizvodnje okoli tridesetih držav.

Letošnji Dunajski spomladanski velesejem s pregledno razčlenitvijo in porazdelitvijo po strokah nudi možnosti, da obiskovalec le-tega hitro in natančno poizve kvaliteto (kakovost), ceno in kakšni so pogoji dostave in razpošiljanja.

Dunaj je s številnimi letalskimi progami z Zvezno republiko Nemčijo dobro povezan in ga lahko z vseh letališč naglo in udobno dosežete. Sodobne železniške in avtobusne zveze vodijo obiskovalca pri potovanju na Dunaj skozi pokrajinsko dražestna področja.

Mnogo opevane lepote Dunaja, njegova okolica, številni umetniški spomeniki in živahno kulturno dejanje in nehanje je za obiskovalca med bivanjem na Dunaju veliko doživetje.

Na nemških in avstrijskih železnicah ve-

lja za obiskovalce Dunajskega spomladanskega sejma 1968 20-odstotna znižana vožnja.

Natančna pojasnila o vseh z obiskom Dunajskega mednarodnega velesejsma tičočih se vprašanj, dajejo rada zastopstva Dunajskega sejma-AG.

Izkoristite te ugodne priložnosti, ki vam jih stavlja na voljo Dunajski mednarodni velesejem in se poučite o bogati avstrijski in mednarodni blagovni ponudbi. Vodstvo Dunajskega mednarodnega velesejsma se bo potrudilo, da bo vaše bivanje v tem času čim lepše, ugodnejše in čim bolj prijetno.

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 25. 2.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. - PONEDELJEK, 26. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave, pregled sporeda. Pust je tu, juhuu... - 18.00 Dober večer našim malim poslušalcem. - TOREK, 27. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. - Športni mozaik. Koroški kulturni pregled. - SREDA, 28. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. - ČETRTEK, 29. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Za našo vas. Prof. M. Rus: Stari izreki v novi obleki - 9. - PETEK, 1. 3.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Iz ljudstva za ljudstvo (Pregovor s šimejem Martinjakom). - SOBOTA, 2. 3.: 9.00 Od pesmi do pesmi - od srca do srca.

Televizija Ljubljana

SOBOTA, 24. feb.: 9.40 in 14.50 TV v šoli - 17.35 TV kažipot - 18.00 TV obzornik - 18.20 Mladinska igra - 19.20 V besedi in sliki - 19.45 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.30 Cikcak - 20.35 Humoristična oddaja - 21.35 Videofon - glasbena oddaja - 21.50 Bob Hope vam predstavlja - serijski film - 22.40 Zadnja poročila.

NEDELJA, 25. februarja: 9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini - 9.25 Poročila - 9.30 Narodno zabavna glasba - 10.00 Kmetijska oddaja - 10.45 Filmska matineja za otroke - 12.00 Nedeljska TV konferenca - Slovenski ansambli tekmujejo - posnetek javne radijske oddaje - TV kažipot - ponovitev - 19.10 Bonanza - serijski film - 20.00 TV dnevnik - 20.45 Cikcak - 20.50 Izbor popevke za Grand prix evrovizije - 21.10 športni pregled - 22.40 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 26. februarja: 9.40 TV v šoli -

Motorsägen mit 3,4 - 4,8 6 und 8 PS

Der Bauer spricht zu seinem Weib: Dem rückt man nur mit STIHL zu Leib!

Beratung Verkauf Kundendienst

Nasveti, prodaja, postrežba strankam

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihaja 2
P. Dobrla ves
9141 EBERNDORF
Telefon 04237-246

10.35 Ruščina - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 14.50 TV v šoli - ponovitev - 15.45 Ruščina - ponovitev - 16.10 Angleščina - ponovitev - 16.45 Kulturni pregled v madžarščini - 17.00 Poročila - 17.05 Mali svet - oddaja za otroke - 17.30 Poljudno znanstveni film - 18.00 TV obzornik - 18.30 Duševno bolni in mi, nekdanj in danes - 18.50 Reportaža - Sarajevo - 19.20 Pri naših pravljčarjih - 19.40 TV pošta - 20.00 TV dnevnik - 20.30 Cikcak - 20.35 TV drama „Ob rokavu Donave“ - 21.35 Ali poznate sodobno glasbo? - 22.05 Zadnja poročila.

TOREK, 27. februarja: 9.40 TV v šoli - 10.35 Angleščina - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 14.50 TV v šoli - ponovitev - 15.45 Angleščina - ponovitev - 16.10 Osnove splošne izobrazbe - 17.40 Poročila - 17.45 Risanka - 18.00 Obrežje - oddaja za italijansko narodnostno manjšino v Jugoslaviji - 18.25 Torkov večer - zabavni - 18.50 Svet na zaslonu - veliki - 19.30 TV obzornik - 20.00 Cikcak - 20.10 Celovečerni film - 21.40 Kulturna panorama - 22.20 Zadnja poročila.

SREDA, 28. februarja: 17.05 TV kronika v madžarščini - 17.20 Poročila - 17.25 Kljukčeve dogodivščine - serijska lutkovna igra - 17.45 Kje je, kaj je - 18.00 TV obzornik - 18.20 Združenje radovednežev - oddaja za otroke - 19.05 Glasbena oddaja - 19.45 TV prospekt - 20.00 TV dnevnik - 20.30 Cikcak 20.35 Zvonček; opera Gaetana Donizetija - 22.00 Cirkus v hiši - serijski film - 22.30 Zadnja poročila.

Austrijska televizija

SOBOTA, 24. februarja: 16.00 Za mladino od 14. leta dalje: Kaj lahko postanem - 16.30 Za družino: Ugibanje in igranje - 17.15 Za prijatelje znamk - 17.35 Ples z zakoncem Fern - 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke - 18.25 Kratka poročila - 18.30 Dober večer v soboto... pravi Heinz Conrads - 18.56 Reklama - 19.00 Očarljiva Jeanie. Moderna parodija na staro pravljico o duhu v steklenici - 19.27 Pregled programa in reklama - 19.45 Čas v sliki in od tedna do tedna - 20.09 Reklama - 20.15 Stari grešnik, glasbena veseloigra - 22.05 športni žurnal - 22.35 Čas v sliki - 22.45 Naš nočni program: Naj bi ne zastrupili strica, kriminalna televizijska igra in konec oddaje.

NEDELJA, 25. februarja: 16.30 do 16.40 Za otroke od 6. leta dalje: O dimnikarju; risarski film - 16.40 Za mladino od 11. leta dalje: Mladinski svet. Avstrijske aktualnosti - 17.10 Za mladino od 14. leta dalje: Brez nagobčnika. Pogovor o aktualnih vprašanjih - 18.00 Naš nedeljski roman: Pustolovščine dobrega vojaka švejka - 18.25 Naša lahko noč oddaja za male otroke - 18.30 Pregled programa za marec - 19.00 Čas v sliki in od tedna do tedna - 19.30 športni pregled - 20.10 Kristjan v času - 20.15 „Potepuhi“, opereta Carla Michela Ziehrerja - 21.55 Čas v sliki - 22.05 Vročere Montparnassa (6. nadaljevanje): Nora leta v Parizu - Norost dvajsetih let - 22.50 Konec oddaje.

PONEDELJEK, 26. februarja: 18.00 Jean et Helene: Tečaj francoskega jezika - 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke - 18.25 Kratka poročila - 18.30 Avstrija - podoba - 18.56 Reklama - 19.00 Playboy biti, je težko (4) - 19.27 Pregled programa in reklama - 19.45 Čas v sliki - 20.09 Reklama - 20.15 Solo za O.N.C.E.L. „Male ribe - velik učinek“ - 21.10 Poštni predal 7000 - 21.20 „Kocke“ - ca 22.35 Čas v sliki - ca 22.45 Posebno za vas: Program s Fatty George in Bill Grah - 23.25 Konec oddaje.

TOREK, 27. februarja: 18.00 Walter in Connie: Tečaj angleškega jezika za začetnike - 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke - 18.25 Kratka poročila - 18.30 Človek v vesolju. Oddaja o aktualnih vprašanjih vesoljskih poletov - 18.56 Reklama - 19.00 Francoski šansonni in „toto“ pregled - 19.27 Pregled programa in reklama - 19.45 Čas v sliki - 20.09 Reklama - 20.15 Kaj sem? Veselo

ugibanje - 21.00 Beljaški karneval - 22.30 Čas v sliki - 22.40 Konec.

SREDA, 28. februarja: 10.00 Televizija v šoli: Koncil v Konstanci - 10.30 Kemija vsak dan - 11.00 Program za delavce: Prepoved pravičnih - 17.00 Za otroke od 6. leta dalje: Čudni zaklad; uprizoritev dunajske Uranije - 17.30 Za otroke od 11. leta dalje: Onstran polarnega kroga; dokumentarni film o Laplandu - 18.00 Za družino: Šah za vse - 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke - 18.25 Kratka poročila - 18.30 Kulturne aktualnosti - 18.56 Pregled programa - 19.00 Kuhinja v televiziji - 19.20 Priprava - 19.45 Čas v sliki - 20.15 X minus 32, utopije (izmišljen svet analize (razčlenjevanja) in prognoze (napovedi) - 21.15 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju v Zenevi: tek dvojic, v odmoru Čas v sliki - 23.00 Konec oddaje.

ČETRTEK, 29. februarja: 10.00 Televizija v šoli: Pisani denar iz celega sveta - 10.30 Gost pri Alfredu Uhlu - 11.00 Gotika v Avstriji - 11.30 O diskusiji - 12.00 Mostovi do ljudi - 18.00 Benvenuti v Italiji: Tečaj italijanskega jezika za začetnike - 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke - 18.25 Kratka poročila - 18.30 športni kalejdoskop - 18.56 Reklama - 19.00 Super Max (Get Smart). Vesele pustolovščine tajnega agenta - 19.27 Pregled programa in reklama - 19.45 Čas v sliki - 20.09 Reklama - 20.15 šestkrat Napoleon, Arthurja Conan Doyleja; nemški Marianne de Barde in Clemens Bardenberg - 21.15 Jour Fixe z Wolfgangom Krausom - 22.15 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju iz Zenevi: Ples na ledu - v odmoru Čas v sliki.

PRIDNO POMOČNICO

išče solidna zdravnikova družina na Dunaju kot pomoč gospodinjji v družinski domačnosti. Dobri pogoji in dobra plača - Poudarje poslani na upravo lista pod geslom „Zanesljiva in postrežljiva“.

VATIKANSKI RADIO V SLOVENŠČINI:

Na k. v. 48, 47; 41, 38 in na s. v. 196 m: v ponedeljek in petek, ob 21.30; v torek, četrtek in soboto, ob 18.15.

Na k. v. 41, 38; 31, 10 in na s. v. 196 m: v nedeljo, ob 11.50.

Naslov: Radio Vaticana, Slovenske oddaje, Vaticano.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

V celovškem Mestnem gledališču bodo imeli sledeči program: PETEK, 23. februarja, ob 19.30: Der Soldat Tanaka (Vojak Tanaka), drama Georga Kaiserja; 12. predstava za F-afonma in GWG-petek; 10. predstava za GWK-petek - SOBOTA, 24. februarja, ob 19.30: La Boheme, opera Giacomo Puccinija - zadnjikrat. - NEDELJA, 25. februarja, ob 15. uri: KiB me, Kate (Poljubi me, Kati); 9. predstava bo na malem eksperimentalnem odru meister (župan), poučna igra Gerta Hofmanna, predstava se vrši na malem eksperimentalnem odru v Mestnem gledališču. - SREDA, 28. februarja, ob 19.30: Der Schwierige, komedija Huga v. Hofmannsthal - enkratno gostovanje O. W. Fischerja. - ČETRTEK, 29. februarja, ob 19.30: Viktorija und ihr Husar (Viktorija in njen Husar), opereta Paula Abrahamata.

Televizorje (Fernseher)

v Podjurskem trgovskem centru

Bratje RUTAR & Co

Dobrla ves tel. 04236 - 281

AEG Elektroherd 1690.-
3 Platten, Backrohr nur

AEG Waschautomat 4900.-
5 kg nur

AEG Tiefkühltruhen 4900.-
. nur

- Alle Geräte originalverpackt, keine Gebrauch- oder beschädigten Geräte
- Kundendienst - Garantie - Hauszustellung
- Größte Auswahl in allen Markengeräten zu besonders günstigen Preisen

Elektro - QUELLE

Inh.: René Jaksche

KLAGENFURT
ST. VEITER STRASSE 44
TELEFON 52 20

VILLACH
KAISER-JOSEF-PL. 7
TELEFON 44 78